

SCENARIUSZ ZAJĘĆ KOŁA NAUKOWEGO BIOLOGICZNO - CHEMICZNEGO prowadzonego w ramach projektu *Uczeń OnLine*

1. **Autor:** Maria Szamraj
2. **Grupa docelowa:** klasa 1 gimnazjum
3. **Liczba godzin:** 3 godziny
4. **Temat zajęć:**

W pracowni chemicznej.

5. **Cele zajęć:**

Cel główny: Poznanie dokumentacji chemicznej, organizacji pracowni oraz przypomnienie zasad BHP na zajęciach chemicznych.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- ~ zna regulamin pracowni chemicznej;
- ~ zna zasady bezpiecznego obchodzenia się z odczynnikami chemicznymi;
- ~ wie co oznaczają piktogramy na opakowaniach odczynników chemicznych;
- ~ wie gdzie w pracowni chemicznej przechowywane są Karty Charakterystyki Substancji Chemicznej, wie jakie informacje znajdują się ww. kartach;
- ~ wie jakie informacje znajdują się na etykietach opakowań z substancjami chemicznymi.
- ~ zna naczynia i sprzęt laboratoryjny;

6. **Metody i techniki pracy:** burza mózgów, pogadanka, dyskusja, praktyczna.

7. **Materiały dydaktyczne:** sprzęt i odczynniki chemiczne, wagi, Karty Charakterystyki Substancji Chemicznych, rzutnik, komputer.

8. Literatura:

1. Jan Kulawik, Teresa Kulawik, Maria Litwin – podręcznik „Chemia Nowej Ery” część 1
2. Hanna Gulińska, Janina Smolińska – podręcznik „Ciekawa chemia” część 1
3. Krzysztof Błaszczak – „Laboratorium biologiczno – chemiczne” program autorski

Strony internetowe: <http://www.napofilm.net/pl/napos-films/multimedia-film-episodes-listing-view?filmid=napo-012-danger-chemicals>
<http://tablicebhp.com/oznakowaniesybstancjichemicznych>
<http://www.poch.com.pl/1/o-firmie,6,6>

9. Przebieg zajęć:

Część wprowadzająca

- 1) Podanie tematu oraz celów zajęć.
- 2) Przypomnienie Regulaminu pracowni chemicznej i omówienie pkt. Dotyczących wachania i ogrzewania substancji chemicznych.

Część właściwa

1) Piktogramy:

- a) nauczyciel pokazuje i omawia znaczenie piktogramów. (załącznik nr 1)
- b) Uczniowie wymieniają na jakich produktach spotykanych w życiu codziennym można spotkać dany piktogram.
- c) Obejrzenie krótkich filmików dotyczących piktogramów (<http://www.napofilm.net/pl/napos-films/multimedia-film-episodes-listing-view?filmid=napo-012-danger-chemicals>)

2) Karty Charakterystyki Substancji Chemicznych

- a) Wyjaśnienie uczniom, że każda substancja chemiczna, która znajduje w szkolnym laboratorium ma swoją kartę charakterystyki
- b) Wspólne omówienie Karty charakterystyki substancji chemicznej – zwrócenie uwagi jakie informacje możemy uzyskać z ww. karty.

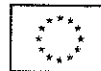
Projekt „Uczeń online” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- c) Podział uczniów na grupy 3 osobowe – każda grupa otrzymuje substancje chemiczną oraz kartę charakterystyki substancji (gr. 1 – siarka, gr. 2 – żelazo, gr. 3 – węgiel, gr. 4 – cynk, gr. 5 miedź)
 - d) Uczniowie przedstawiają informacje uzyskane z kart.
- 3) Opis substancji chemicznych
- a) Nauczyciel omawia jak powinno być prawidłowo opisane opakowanie z substancją chemiczną – wyświetla na tablicy przykładową etykietę np.: <http://www.poch.com.pl/1/o-firmie,6,6>
 - b) uczniowie w grupach otrzymują opakowanie z etykietą wypełniają karty pracy. (załącznik 2)
 - c) omówienie kart pracy.
- 4) Naczynia i sprzęt laboratoryjny.
- a) nauczyciel zapoznaje uczniów z podstawowym szkłem i sprzętem laboratoryjnym.
 - b) Uczniowie w grupach dokonują pomiaru temperatury cieczy (woda)
 - c) Za pomocą wag analitycznych i wag elektronicznych odważają chlorek sodu.
 - d) Uczniowie poprawnie składają sącdek
 - e) Wypełniają kartę pracy szkło i sprzęt laboratoryjny

Na stole rozłożony został sprzęt i szkło laboratoryjne i odpowiednio ponumerowane :

1. Probówka	9. Szalka Petriego
2. Cylinder miarowy	10. Zlewka
3. Statyw	11. Kolba
4. Trójnóg	12. Bagietka
5. Pipeta	13. Łapa drewniana
6. Krystalizator	14. Łyzeczka do spalań
7. Parownicza	15. Moździerz
8. Termometr	16. Szkiełka zegarkowe

Zadaniem ucznia jest wypełnienie karty pracy wpisując w odpowiednie miejsce w tabeli nazwę sprzętu lub szkła laboratoryjnego (załącznik 3)

Podsumowanie zajęć

Uczniowie formułują zasady bezpiecznego zachowania się w pracowni chemicznej, wymieniają jakie informacje można odczytać z karty charakterystyki substancji, wiedzą co zawiera etykieta substancji oraz nazywają piktogramy.

10. Spostrzeżenia po realizacji:

Uczniowie brali czynny udział w zajęciach, Przestrzegali zasad BHP obowiązujących na zajęciach chemicznych. Chętnie wypełniali karty pracy, z zaciekawieniem oglądali filmy dotyczące piktogramów. Sprawnie posługiwali się sprzętem i odczynnikami chemicznymi. Poprawnie stosowali terminologię chemiczną.

Oświadczam, że scenariusz zajęć nie narusza praw autorskich osób trzecich.

Czytelny podpis:
Maria Szamraj

Projekt „Uczeń online” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik 1

BHP - OZNAKOWANIE SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH	
STARE OZNACZENIE	NOWE OZNACZENIE
 wybuchowa	 Wybuchowa Substancje i mieszaniny wybuchowe Klasyfikacja wybuchowa: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 Kodowanie: 035, 036
 bardzo łatwopalna	 Bardzo łatwopalna, Kategorie zagrożenia: 1, 2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 Kodowanie: 035, 036
 łatwopalna	
 utleniająca	 Utleniająca, Kategorie zagrożenia: 2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 2, 3 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 2, 3 Kodowanie: 035, 036
 korozyjna	 Korozyjna, Kategorie zagrożenia: 1, 2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Kodowanie: 035, 036
 tokyczna	
 bardzo toksyczna	 Bardzo toksyczna, Kategorie zagrożenia: 1 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Kodowanie: 035, 036
 tokyczna	
 niebezpieczna	 Niebezpieczna, Kategorie zagrożenia: 1 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Kodowanie: 035, 036
 niebezpieczna	 Bardzo toksyczna, Kategorie zagrożenia: 1 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Kodowanie: 035, 036
 niebezpieczna	
 niebezpieczna	 Bardzo toksyczna, Kategorie zagrożenia: 1 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Kodowanie: 035, 036
 niebezpieczna	 Bardzo toksyczna, Kategorie zagrożenia: 1 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne: 1, 2 Kodowanie: 035, 036

Załącznik 2

Etykieta

Nazwa substancji :

Masa :

Data produkcji

Data ważności

H (rodzaj zagrożenia)

.....

P (środki ostrożności)

.....

Znaczenie piktogramu

Załącznik 3

Wypełnij tabelę wpisując w odpowiednie miejsce nazwę sprzętu lub szkła laboratoryjnego.

Nr	Nazwa sprzętu i szkła	Nr	Nazwa sprzętu i szkła
1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	